

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Petra Priehodu a JUDr. Evy Sakálovej v právnej veci žalobcu **V Š** bývajúceho v B, proti žalovaným **1/ M Ž**, bývajúcemu v B, **2/ Š R**, bývajúcemu v B, obaja zastúpení JUDr. P V, advokátom so sídlom v B, o **zaplatenie 58 000 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 10 C 183/1997, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. apríla 2007 sp.zn. 16 Co 82/2007 takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. apríla 2007 sp.zn. 16 Co 82/2007 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 15. decembra 2006 č.k. 10 C 183/97-289 žalobu žalobcu o zaplatenie 58 000 Sk s príslušenstvom zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť trovy konania žalovaných ich právnemu zástupcovi JUDr. P V, advokátovi so sídlom v B, v sume 56 986 Sk a na účet okresného súdu trovy štátu 14 768 Sk. Rozhodol tak po zistení, že žalobca nepreukázal rozsah prác vykonaných žalovanými, preto nebolo možné určiť objektívne cenu realizovaných prác a dodaného materiálu pri rekonštrukcii rodinného domu žalobcu a posúdiť tak, či žalovaní majú povinnosť z poskytnutej zálohy na vykonanie diela vracať žalobcovi nejakú finančnú sumu.

Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 19. apríla 2007 sp.zn. 16 Co 82/2007 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovaným uložil

povinnosť zaplatiť žalobcovi 30 408 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 18. augusta 1997 do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Pokiaľ v prevyšujúcej časti bola rozsudkom súdu prvého stupňa žaloba zamietnutá, v tejto časti rozsudok potvrdil. Náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania účastníkom nepriznal. Vo výroku o trovách štátu zmenil rozsudok tak, že žalobcovi uložil zaplatiť 7 384 Sk a žalovaným 1/, 2/ tiež 7 384 Sk na účet okresného súdu. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel odvolací súd k záveru, že v posudzovanej veci je možné vychádzať zo znaleckého posudku Ing. Ľ K, ktorý ohodnotil stavebné práce realizované žalovanými na 69 592 Sk. Keďže žalobca poskytol žalovaným zálohu na vykonanie diela – rekonštrukciu rodinného domu v sume 100 000 Sk, dospel k záveru, že titulom bezdôvodného obohatenia sú žalovaní povinní zaplatiť žalobcovi rozdiel medzi vyplatenou zálohou a hodnotou vykonaných prác v sume 30 408 Sk. V prevyšujúcej časti považoval žalobu za bezdôvodnú. S ohľadom na čiastočný úspech náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov nepriznal. Trovy štátu rozdelil medzi žalobcu a žalovaných v polovici po 7 384 Sk.

Proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podali včas dovolanie žalovaní. Žiadali rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V dôvodoch dovolania poukazovali na to, že odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutkových zistení, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní súdom prvého stupňa. Pokiaľ chcel odvolací súd inak hodnotiť dôkazy vykonané súdom prvého stupňa podľa § 132 O.s.p., mal postupovať v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, teda dôkazy zopakovať alebo vykonať vo veci ďalšie dokazovanie. V tejto súvislosti poukazovali na to, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil vykonané dôkazy výsluchom účastníkov, svedkov, ako aj podaný znalecký posudok Ing. Ľ K tak, že z týchto nie je možné vyvodiť rozsah prác na rekonštrukcii rodinného domu žalobcu. Pokiaľ si odvolací súd osvojil znalecký posudok Ing. Ľ K tak treba uviesť, že tento znalec vychádzal zo znaleckého posudku Ing. I M, ktorý bol v konaní zo strany žalovaných namietaný z dôvodu, že bol vyhotovený na požiadavku žalobcu. K tomuto znaleckému posudku okresný súd zaujal správny záver, že ani z tohto nie je možné objektívne zistiť rozsah prác, ktoré na domovej nehnuteľnosti žalobcu boli žalovanými vykonané. Ak teda odvolací súd bez ďalšieho dokazovania zaujal iný skutkový a právny záver, nepostupoval v súlade s § 213 Občianskeho súdneho poriadku a preto konanie trpí inou vadou podľa ust. § 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p., ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolatelia v predmetnej veci napadli zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu. Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu v tejto procesnej forme upravuje § 238 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Prípustnosť dovolania v danej veci bola teda daná.

V zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd preskúma rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý; pritom je viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi vrátane ich obsahového vymedzenia dovolateľom. Dovolací súd sa obligatórne zaoberá len vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na uvedené, skúmal dovolací súd existenciu väd uvedených v § 237 O.s.p. a iných väd a zistil, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa ustanovenia § 211 ods. 3 O.s.p. pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Z ustanovenia § 125 O.s.p. vyplýva, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

V zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. odvolací súd zmení rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak nie sú splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.) ani jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.).

Ak odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 2 O.s.p.) alebo doplní dokazovanie za podmienok uvedených v § 213 ods. 3, 4 O.s.p.

Z uvedeného vyplýva, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je opakovanie alebo doplnenie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom nevyhnutné.

Preskúmaním obsahu spisu dovolací súd zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné skutkové zistenia a potom na ich základe aj právne závery bez toho, aby vo veci vykonal potrebné dokazovanie.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaných zaplata 58 000 Sk ako bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaní 1/, 2/ nadobudli tak, že ku dňu zrušenia zmluvy o dielo v dôsledku jeho odstúpenia od nej, vykonal pri rekonštrukcii rodinného domu práce, vrátane dodaného materiálu, len v sume 42 000 Sk. Keďže im bol žalobcom poskytnutý preddavok 100 000 Sk, sú povinní zbytok zálohy vrátiť titulom bezdôvodného obohatenia.

Žalovaní v konaní však popierali tvrdenia žalobcu tým, že už vykonal práce vrátane dodaného materiálu vo väčšom rozsahu, ako bola zložená záloha 100 000 Sk, takže žalobca za vykonané práce a dodaný materiál má dlh vo vzťahu k nim, a preto im nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

Okresný súd správne pri rozdielnych skutkových tvrdeniach zameral dokazovanie na zistenie rozsahu prác vykonaných na rekonštrukcii rodinného domu žalobcu. V tejto súvislosti vypočul účastníkov konania, svedkov, vykonal znalecké dokazovanie a ich hodnotením dospel k záveru, že žalobca nebol schopný jednoznačne preukázať rozsah prác vykonaných žalovanými. Poukázal tiež na to, že rozpory v tvrdeniach účastníkov a svedkov sa nepodarilo odstrániť ani vykonaným znaleckým dokazovaním. Nebolo preto možné

objektívne určiť cenu odporcami realizovaných prác a dodaného materiálu pri rekonštrukcii rodinného domu žalobcu a potom ani to, či došlo na ich strane k bezdôvodnému obohateniu.

K opačnému skutkovému a následnému právnomu záveru dospel odvolací súd, ktorý si osvojil závery znaleckého posudku Ing. Ľ K, ktorý ako znalec ustanovený súdom podával vo veci znalecký posudok. Odvolací súd použil predmetný znalecký posudok s poukazom na to, že vychádzal z údajov uvedených v znaleckom posudku znalca Ing. I M, ktorý ako prvý zistil rozsah prác pri rekonštrukcii rodinného domu žalobcu. Keďže z údajov uvedených v znaleckom posudku Ing. I M vychádzal aj súdom ustanovený znalec Ing. Ľ K, ktorý ich považoval za záväzné, mal odvolací súd za to, že znalecký posudok Ing. Ľ K je objektívnym pokladom o vykonaní rekonštrukčných prác na domovej nehnuteľnosti žalobcu, z ktorého je možné v odvolacom konaní vychádzať. Odvolací súd teda dospel k inému skutkovému záveru ako súd prvého stupňa.

Zo zápisnice odvolacieho súdu pritom nevyplýva, že by tento opakoval dokazovanie v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p., alebo že by doplnil dokazovanie v zmysle § 213 ods. 3, 4 O.s.p. a zadovážil si tak podklad pre iný skutkový a z toho vyplývajúci aj právny záver. Odkaz v zápisnici odvolacieho súdu na to, že senát a účastníci boli oboznámení so znaleckým posudkom Ing. I M a ďalšími znaleckými posudkami nie je zopakovaním dokazovania a ani jeho doplnením.

Ak odvolací súd iba prehodnotil dôkazy vykonané súdom prvého stupňa bez toho, aby tieto zopakoval, prípadne dokazovanie doplnil, dopustil sa procesného pochybenia, lebo si nezadovážil rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle ust. § 132 O.s.p., v dôsledku čoho konal v rozpore s ust. § 213 O.s.p.

V tejto súvislosti treba tiež poukázať na to, že ak chcel odvolací súd vychádzať zo znaleckého posudku Ing. Ľ K, potom mal doplniť dokazovanie výsluchom Ing. I M, ktorého podklady do znaleckého posudku Ing. Ľ K prevzal ako záväzné. Znalecký posudok Ing. I M (majúci povahu len listinného dôkazu) bol totiž namietaný zo strany žalovaných. Preto výsluchom Ing. I M by bolo možné odstrániť sporné okolnosti ohľadom rozsahu prác vykonaných pri rekonštrukcii rodinného domu žalobcu zo strany žalovaných a posúdiť tak, či je možné z pokladov, ktoré sú spracované v jeho znaleckom posudku vychádzať v danom konaní alebo nie.

Keďže tieto podklady nepovažoval súd prvého stupňa za dostatočné a naopak odvolací súd z nich vychádzal, bolo potrebné tento rozpor v skutkových zisteniach odstrániť. Toto však odvolací súd nevykonával.

Okrem toho treba ešte poukázať na to, že v podanom znaleckom posudku Ing. Ľ K je uvedené, že cena rekonštrukcie na domovej nehnuteľnosti žalobcu v sume 69 592 Sk je bez odpočítania materiálu, ktorý mal byť dodaný žalobcom. V podanej žalobe pri vyčíslení bezdôvodného obohatenia však s týmto dodaným materiálom žalobca počítal. Z dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by sa bol touto otázkou odvolací súd zaoberal napriek tomu, že žalobca v konaní dokladal faktúrami množstvo materiálu, ktorý mal byť pri rekonštrukcii rodinného domu použitý.

Bez opakovania a doplnenia dokazovania odvolacím súdom možno považovať jeho skutkové zistenia za predčasné v tom, či žalovaní získali bezdôvodné obohatenie.

Doplnenie dokazovania odvolacím súdom bolo možné vykonať v zmysle ust. § 213 ods. 4 vety prvej O.s.p., lebo k tomu boli splnené podmienky uvedené v § 120 ods. 1 tretej vete O.s.p., keďže znalecký posudok Ing. I M, ako písomný podklad v spise založený bol, pričom jeho výsluch by mohol objasniť skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu prác na rekonštrukcii domovej nehnuteľnosti žalobcu.

Tým, že odvolací súd nepostupoval dôsledne podľa ust. § 213 ods. 2, 3, 4 O.s.p., z dôvodu existencie tejto inej vady, a na základe zatiaľ predčasného právneho posúdenia veci z toho vyplývajúceho, rozhodol vecne nesprávne, keď žalobe čiastočne vyhovel.

Z uvedených dôvodov preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a takisto dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2007

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :